

MOPSy czekają na wnioski

Data publikacji: 9.08.2017 7:30

1 sierpnia ruszył w całej Polsce nabór wniosków do programu "500+". Urzędnicy przekonują, że dużych kolejek w ośrodkach pomocy być nie powinno, bo na ich wielkość mają wpływ wnioski, które można przesłać drogą elektroniczną. A jak się okazuje, taką formę kontaktu z urzędem wykorzystuje coraz więcej osób.

Urzędnicy przypominają, świadczenia są wypłacane tylko do końca września bieżącego roku i nie są automatycznie przedłużane na kolejny rok. Jakie zmiany w stosunku do ubiegłego roku zostały wprowadzone? O tym z Heleną Smolarz, Kierownikiem Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Cieszynie oraz Weroniką Studnicką – Krzempek, kierownik działu Świadczeń Rodzinnych, rozmawiał Jan Bacza.

- Kiedy rok temu ruszał program 500+, sytuacja różnie wyglądała w gminach. Czy w Cieszynie były kolejki?

HS - W naszej ocenie były to umiarkowane kolejki, przyjęcie wniosku wiązało się z wytłumaczeniem stronie, jakie dokumenty musi dostarczyć, jak wypełnić formularz. W pierwszym tygodniu realizacji zadania był ogromny napływ świadczeniobiorców, jednak z czasem kolejka się unormowała. W miarę potrzeb kierowaliśmy do przyjmowania wniosków większą liczbę naszych pracowników.

- WSK – kolejki w Cieszynie wiązały się również z tym, że przy składaniu wniosków okazywało się, że ktoś może także złożyć wniosek o zasiłek rodzinny. Ktoś przychodził z zamiarem złożenia wniosku na 500+ na drugie dziecko, przy czym po przeprowadzonej rozmowie z pracownikiem działu świadczeń rodzinnych dowiadywał się o możliwości złożenia wniosku zarówno na pierwsze dziecko, jak i na zasiłek rodzinny. Wiele spraw dotyczyło również osób, których wnioski musiały zostać przekazane do Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Katowicach. W takich przypadkach trzeba było przedłożyć m.in. dokumenty potwierdzające pracę za granicą. To wydłużało całą procedurę.

- W przypadku pełnej rodziny sprawa wydaje się prosta, bardziej skomplikowane są sytuacje kiedy małżonkowie są po rozwodzie, lub pracują za granicą. Po ubiegłorocznych doświadczeniach, czy zmieniło się coś kwestii technicznej, jak prowadzony jest nabór wniosków.

- WSK – Po kilku dniach od uruchomienia naboru, można stwierdzić, że o wiele więcej wniosków jest wypełnianych elektronicznie. System lepiej działa. Trzeba pamiętać, że równoległe do programu 500+, nasi klienci składają również wnioski na fundusz alimentacyjny oraz zasiłki rodzinne. Są osoby, które składają trzy wnioski na raz. Do piątku 4 sierpnia złożono 280, z czego najwięcej na świadczenie wychowawcze – 225. Ponad połowa z nich napłynęła drogą elektroniczną. Tendencja jest taka, że nie ma dużego naporu klientów. Kolejki są, ale niewielkie, po 5-6 osób. Nie ma takiej sytuacji, że nagle pojawiło się 30 osób.

- HS – oczywiście kontrolujemy tę kolejkę, podejmujemy działania, żeby ją zminimalizować. Od 1 sierpnia byliśmy przygotowani, pozytywnie byliśmy zaskoczeni, gdy o godz.7.00 nie było żadnej osoby. Rok temu w kwietniu o godz. 6.30 przed budynkiem Ośrodka stała już kolejka ludzi.

- Czy zmieniły się zasady przyjmowania świadczenia?

- WSK – Sporo zmieniło się w przypadku osób, które samotnie wychowują dzieci. Do tej pory taka osoba nie musiała mieć zasądzonych alimentów. Na nowy okres świadczeniowy musi je mieć zasądzone, chyba, że udokumentuje, iż ojciec dziecka nie żyje. Są wyjątki, gdy tych alimentów nie trzeba mieć, ale zasada jest taka, że nawet jeśli strona ubiega się o świadczenie wychowawcze tylko na drugie dziecko, czyli nie w związku z kryterium dochodowym, również musi mieć zasądzone alimenty. W tej sytuacji, jeżeli strona nie ma wyroku na dzień składania wniosku otrzyma wezwanie, w którym w ciągu trzech miesięcy taki akt musi nam przedstawić. Jeżeli nie przedstawi takiego dokumentu, wniosek pozostanie nierozpatrzone. Chyba, że wykaże, że niedostarczenie wyroku w terminie nie było od niej zależne. Wówczas świadczenie zostanie wypłacone z wyrównaniem.

- Jakie jeszcze inne zmiany wprowadzono?

- WSK - Zmiana dotyczy osób, które prowadzą działalność gospodarczą w formie ryczałtu ewidencjonowanego. Do

tej pory wypisywały oświadczenie pod odpowiedzialnością karną, jaki poniosły dochód osiągnęły, jakie opłaciły składki na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne oraz określały wysokość podatku. W tej chwili osoba taka musi dostarczyć zaświadczenie z urzędu skarbowego zawierające informacje o: formie opłacanego podatku, wysokości przychodu, stawce podatku oraz wysokości opłaconego podatku za 2016 r. Na tej podstawie oraz w oparciu o obwieszczenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Ośrodek dokona wyliczenia dochodu osiągniętego przez klienta z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej. Dochód będzie wyliczany według sztywno narzuconych zasad.

- W ciągu roku mamy różne sytuacje, zmieniamy pracę, zmieniają się zarobki. Niektóre osoby tracą zatrudnienie. Każdą zmianę trzeba zgłosić w ośrodku.

- WSK – Tak. Każda zmiana sytuacji rodzinnej bądź zawodowej ma wpływ zarówno na proces wydania decyzji, jaki i, jeśli świadczenie zostało przyznane, na jego dalsze otrzymywanie. Od 1 sierpnia zmieniły się zasady dotyczące obliczania utraty i uzyskania dochodu. Do tej pory utrata zatrudnienia i podejmowanie pracy u tego samego pracodawcy traktowana była jako utrata i uzyskanie dochodu. Zdarzały się sytuacje, gdy strona z premedytacją rezygnowała z pracy u tego samego pracodawcy i zatrudniała się u niego na pół etatu tylko po to, by mieć odliczony dochód utracony z roku bazowego za cały etat i doliczony był dochód uzyskany w wysokości połowy etatu. Obecnie wygląda to w ten sposób, że jeżeli taka osoba w ciągu trzech miesięcy utraci i uzyska zatrudnienie u tego samego pracodawcy (bez względu na rodzaj umowy, tj. umowę o pracę, umowę zlecenie czy też o dzieło), nie będzie można mówić o utracie i uzyskaniu dochodu. Ustalając prawo do świadczenia wychowawczego będzie brany pod uwagę dochód z roku bazowego, tj. za 2016 r.

- Składając wniosek musimy udokumentować przebieg pracy?

- WSK- Jeżeli sytuacja zawodowa klienta nie zmienia się, niczego nie trzeba dokumentować. Inaczej wygląda to w sytuacji zmiany zatrudnienia. Wówczas konieczne staje się przedstawienie dokumentu potwierdzającego utratę dochodu, np. świadectwa pracy oraz dokumentu potwierdzającego wysokość utraconego dochodu, np. informacji PIT-11 od konkretnego pracodawcy. Od 1 sierpnia Ośrodek będzie obowiązkowo weryfikował każdego klienta w zbiorze ZUS, co pozwoli na wychwycenie przypadków, gdy zmiany zatrudnienia nie zostały zgłoszone.

- A w rodzinach pełnych, czy jakieś są zmiany?

- WSK – Nie, kryterium dochodowe pozostaje na tym samym poziomie, czyli 800 zł na członka rodziny. W przypadku, gdy członkiem rodziny jest dziecko niepełnosprawne, kryterium dochodowe rodziny wynosi 1200 zł.

- Patrząc na ubiegły rok, ile osób skorzystało z programu?

- HS- Złożonych zostało 2461 wniosków o świadczenie wychowawcze, wydaliśmy 2454 decyzji administracyjnych. Liczba dzieci, które otrzymało to świadczenie to 3063. Łącznie Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Cieszynie wydatkował na realizację zadania kwotę 13.150.405,00 zł., natomiast na wypłatę świadczenia wychowawczego 12.893.198,00 zł. To dane za ubiegły rok. Pieniądze przekazywał w transzach Śląski Urząd Wojewódzki w Katowicach.

- Prawo przewiduje także sytuację, kiedy pieniądze są źle wydatkowane, że rodzina zamiast pieniędzy otrzyma inną formę pomocy. Takie sytuacje w Cieszynie miały miejsce?

WSK – Tak, w przypadku kiedy otrzymaliśmy zgłoszenia, że u konkretnego świadczeniobiorcy, pieniądze są źle wydatkowane, przeprowadzaliśmy rodzinny wywiad środowiskowy. Owszem, zdarzyło się, że jedna rodzina otrzymywała świadczenie w formie opłacenia rachunków związanych z mieszkaniem.

- O czym trzeba pamiętać składając dokumenty?

- WSK- Należy pamiętać o terminach składania wniosków, żeby nie utracić prawa do świadczenia oraz o poprawnym wypełnieniu wniosków

- HS – Nowością jest również osobista weryfikacja danych. Służy to kontroli osób, które nieprawnie pobierają świadczenia. Osoba, która jest wezwana do Ośrodka, musi stawić się do niego osobiście. Nie można tego zrobić przez pełnomocnika.

- WSK- Dotyczy to np. osób, które mieszkają za granicą, posiadają zameldowanie na terenie naszej gminy. Przyjechały, złożyły wniosek i wróciły za granicę. My nie wiemy, że te osoby mogą zamieszkiwać poza granicami kraju. Jeśli pojawią się takie wątpliwości, wzywamy je do osobistego złożenia wyjaśnień. Nie może ich udzielać pełnomocnik.

- Osoba, która kończy osiemnasty rok życia 'wypada' z programu. Niemniej dalej jest liczona jako członek rodziny.

- WSK- Na takie dziecko nie można starać się o środki, natomiast zarobki rodziny w dalszym ciągu są dzielone przez

liczbę osób w rodzinie. Dziecko wliczamy do rodziny do 25. roku życia, pod warunkiem, że pozostaje na utrzymaniu rodziców. W przypadku dzieci niepełnosprawnych, na które pobierane jest świadczenie pielęgnacyjne nie ma określonej górnej granicy wieku, do jakiego można takie dziecko wykazywać w składzie członków rodziny.

- W ubiegłym roku składaliśmy wnioski od 1 kwietnia, wypłaty przyznawano do końca września bieżącego roku. Jak te daty wyglądają w tym roku?

- HS – W ubiegłym roku decyzje były przyznawane na okres półtora roku. Teraz osoby, które złożą wnioski do końca sierpnia, otrzymywać będą wypłatę środków od października 2017 r. do września 2018 r. Jeżeli natomiast spóźnimy się i złożymy wniosek we wrześniu, wypłata środków nastąpi do 30 listopada br.

- Wnioski są przyjmowane na bieżąco, można pojawić się bezpośrednio w ośrodku, można je wysłać elektronicznie. Czy takie osoby muszą stawiać się tutaj osobiście?

- WSK – W przypadku wniosków złożonych w formie papierowej po przeprowadzeniu postępowania i wydania decyzji strona otrzymuje powiadomienie sms o konieczności odbioru decyzji w siedzibie Ośrodka. W przypadku wniosków złożonych elektronicznie, jeśli wniosek został przesłany za pośrednictwem platformy E-puap, decyzja wysyłana jest elektronicznie. W przypadku wniosków złożonych poprzez banki lub ZUS odbiór decyzji następuje analogicznie, jak w przypadku wniosków papierowych.

Dziękuję za rozmowę.